

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Γραφείο Προέδρου
Περιφερειακής Επιτροπής
Ταχ. Δ/ση: ΝΕΟ Πατρών-Αθηνών 32
264 41 Πάτρα
Πληροφορίες: Καρακωνσταντή Μαρία-Ηλίζα
Τηλέφωνο: 2613 613536-518
e-mail: periferiakiepitropi@pde.gov.gr

Αριθ. Αποφ. 2422/2025

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ 49

49^η ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Στην Πάτρα σήμερα 24 Νοεμβρίου 2025 ημέρα Δευτέρα και ώρα 13:30 πραγματοποιήθηκε τακτική συνεδρίαση της Περιφερειακής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στην αίθουσα συνεδριάσεων του Περιφερειακού Συμβουλίου στο ισόγειο του κτιρίου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Ν.Ε.Ο. Πατρών - Αθηνών 32 & Αμερικής), με ταυτόχρονη δυνατότητα τηλεδιάσκεψης (e:Presence.gov.gr), ύστερα από την υπ' αριθμ. πρωτ.: ΠΔΕ/ΓΠΠΕ/394884/2965/20-11-2025 πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία εκδόθηκε νομότυπα και δόθηκε σε όλα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής.

Στη συνεδρίαση συμμετείχαν επί του συνόλου εννέα (9) μελών τα παρακάτω μέλη:

- 1) Μπονάνος Χαράλαμπος (Χάρης) - Πρόεδρος της Περιφερειακής Επιτροπής
- 2) Φεσιάν Γεράσιμος (Μάκης) - Αντιπρόεδρος της Περιφερειακής Επιτροπής
- 3) Γιαννόπουλος Βασίλειος - τακτικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής (τηλεδιάσκεψη)
- 4) Κατσακιώρης Νικόλαος - τακτικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής (τηλεδιάσκεψη)
- 5) Μαυρομμάτης Αθανάσιος - τακτικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής
- 6) Σακελλαρόπουλος Παναγιώτης - τακτικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής (τηλεδιάσκεψη)
- 7) Φίλιας Ανδρέας - τακτικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής (τηλεδιάσκεψη)
- 8) Καρπέτας Κωνσταντίνος - τακτικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής (τηλεδιάσκεψη)
- 9) Παναγογιαννοπούλου Χριστίνα - τακτικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής (τηλεδιάσκεψη)

Τη συνεδρίαση παρακολούθησε (με τηλεδιάσκεψη) ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας κ. Τελώνης Γεώργιος.

Για τη νομική υποστήριξη της Περιφερειακής Επιτροπής παρών ήταν ο δικηγόρος της Νομικής Υπηρεσίας της Π.Δ.Ε. κ. Γεωργόπουλος Ανδρέας.

Χρέη γραμματέα άσκησε η υπάλληλος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Καρακωνσταντή Μαρία-Ηλίζα, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ.: 243814/5159/21-07-2025 (ΑΔΑ: ΨΕΣ57Λ6-ΚΙΥ) απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας.

Αφού διαπιστώθηκε η νόμιμη απαρτία ο Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Ακολούθως ο Πρόεδρος έθεσε προς συζήτηση το **12ο θέμα ημερήσιας διάταξης** με τίτλο: «Α) Έγκριση υποβολής πρότασης στο Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα του Πράσινου Ταμείου με τίτλο «Φυσικό Περιβάλλον και Κλιματική Ανθεκτικότητα», με άξονα προτεραιότητας: Α.Π.3 «Κλιματική Ανθεκτικότητα», για ένταξη του έργου με τίτλο «Παρατηρητήριο Κλιματικής Αλλαγής Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας» προϋπολογισμός: 1.000.000,00€ (με Φ.Π.Α.). Β) Εξουσιοδότηση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας για την υπογραφή της ως άνω πρότασης, καθώς και κάθε απαιτούμενου σχετικού εγγράφου».

Ο Πρόεδρος της Περιφερειακής Επιτροπής προκειμένου να ενημερώσει τα μέλη της Επιτροπής παρέθεσε την υπ' αριθμ. πρωτ.: **ΠΔΕ/ΔΠΧΣ/379638/6350/17-11-2025** εισήγηση του Αντιπεριφερειάρχη Βιώσιμης Ανάπτυξης, Ενέργειας, Χωροταξίας και Περιβάλλοντος της Π.Δ.Ε. κ. Μπλέτσα Στυλιανού / Δ/ση Περιβάλλοντος, Κλιματικής Ανθεκτικότητας και Χωρικού Σχεδιασμού της Π.Δ.Ε. – Τμήμα Κλιματικής Ανθεκτικότητας, η οποία αναφέρει αναλυτικά τα κάτωθι:

ΣΧΕΤ:

1. Ο Ν. 3852/10 (ΦΕΚ 87Α/07.06.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» και ειδικότερα το άρθρο 100 περί «Προγραμματικών Συμβάσεων», όπως ισχύει.
2. Η υπ' αριθμ. 635/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πατρών, με την οποία επικυρώθηκαν τα αποτελέσματα των εκλογών της 8ης Οκτωβρίου 2023 και ανακηρύχθηκαν ο Περιφερειάρχης και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την περίοδο από 01.01.2024 έως 31.12.2028.
3. Η υπ' αριθμ. 1/2024 Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, με την οποία πραγματοποιήθηκε η εκλογή μελών του Προεδρείου του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας καθώς και η εκλογή μελών της Περιφερειακής Επιτροπής Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΑΔΑ: 95ΩΨ7Λ6-ΚΣΣ).
4. Η υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. ΠΔΕ/ΔΔ/8866/207/10-01-2024 (ΑΔΑ: ΨΧΝΑ7Λ6-ΚΗΥ) απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας για τον ορισμό του Προέδρου της Περιφερειακής Επιτροπής.
5. Οι αρμοδιότητες της Περιφερειακής Επιτροπής σύμφωνα με τα άρθρα 19 και 20 του Ν. 5056/2023 (ΦΕΚ Α 163/06.10.2023) «Αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, κατάργηση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δήμων, παρακολούθηση επιδόσεων τοπικής αυτοδιοίκησης οικονομική και διοικητική διαχείριση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ευζωία των ζώων συντροφιάς, κατασκευή και αναβάθμιση λειτουργούντων χερσαίων συνοριακών σταθμών και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών».

6. Η με αρ. πρωτ. οικ. ΠΔΕ/ΔΔ/4908/128/05-01-2024 Απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας για τον Ορισμό Αντιπεριφερειάρχων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΑΔΑ 98ΧΘ7Λ6-73Φ).
7. Η με αρ. πρωτ. οικ. ΠΔΕ/ΔΔ/24010/554/24-01-2024 Απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας για την μεταβίβαση άσκησης αρμοδιοτήτων στους Αντιπεριφερειάρχες και σε εκλεγμένους Περιφερειακούς Συμβούλους της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΦΕΚ 657 Β 31-1-2024).
8. Την αριθμ. 36044/26.05.2025 (ΦΕΚ.2723Β/02.06.2025) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, με την οποία εγκρίθηκε η υπ' αριθμ. 22/29.04.2025 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, και με την οποία τροποποιείται η υπ' αριθμ. 31449/11.04.2023 (ΦΕΚ.2551Β/19.04.2023) απόφαση του Γενικού Γραμματέα περί τροποποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
9. Την υπ' αριθμ. 110/2024 (ΑΔΑ 63ΥΣ7Λ6-172) απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου για την Έγκριση του Προϋπολογισμού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Οικονομικού έτους 2025 και του πίνακα Στοχοθεσίας Οικονομικών Αποτελεσμάτων, όπως συντάχθηκε με την 1850/2024 (ΑΔΑ: ΡΗΗΕ7Λ6-Τ3Κ) απόφαση της Περιφερειακής Επιτροπής της Π.Δ.Ε. και έλαβε την υπ' αριθμ. 908/29-11-2024 θετική γνωμοδότηση του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α. Η απόφαση αφού ελέγχθηκε ως προς την νομιμότητά της, βρέθηκε νόμιμη με την υπ' αριθμ 95310/31-12-2024 (ΑΔΑ: ΕΠ1ΞΟΡ1Φ-Χ5Μ) απόφαση του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
10. Ο Ν.4936/2022 (ΦΕΚ 105 Α/27-5-2022): Εθνικός Κλιματικός Νόμος - Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος.
11. Η υπ. αρ. 76/19-12-2022 απόφαση Περιφερειακού Συμβουλίου ΠΔΕ (ΑΔΑ: ΡΒΜ97Λ6-8ΤΚ) με θέμα «Έγκριση του Περιφερειακού Σχεδίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας».
12. Η με αρ. πρωτ. 3694/05-08-2025 ΕΥΔ ΠΔΕ Απόφαση «Ένταξη της Πράξης «Σχέδιο ολοκληρωμένων στρατηγικών αειφόρου διαχείρισης και ανάπτυξης της παράκτιας ζώνης για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή» με Κωδικό ΟΠΣ 6035585 στο Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» (ΑΔΑ 6Τ3Ξ7Λ6-ΖΑΣ)
13. Το χρηματοδοτικό πρόγραμμα «Φυσικό Περιβάλλον & Κλιματική Ανθεκτικότητα» του Πράσινου ταμείου - <https://prasinotameio.gr/greenfund-programs/fysiko-perivallon-klimatiki-anthektikotita/>
14. Η ΥΑ ΥΠΕΝ/ΠΤ με αρ. πρωτ. 327/20-01-2025 «Έγκριση του Χρηματοδοτικού Προγράμματος του Πράσινου Ταμείου «ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ 2025» και διάθεση πίστωσης ποσού 30.000.000,00 € για την υλοποίησή του» (ΑΔΑ 9ΚΧ546Ψ844-ΒΕΟ).
15. Ο οδηγό υλοποίησης του προγράμματος «Φυσικό Περιβάλλον & Κλιματική Ανθεκτικότητα» (Σεπτέμβριος 2025)
- (<https://prasinotameio.gr/greenfund-programs/fysiko-perivallon-klimatiki-anthektikotita/>)
- Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω σχετικά

Εισηγούμαστε

Την υποβολή πρότασης, για ένταξη και χρηματοδότηση, με τίτλο «Παρατηρητήριο Κλιματικής Αλλαγής Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας» προϋπολογισμού: 1.000.000,00 € (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%) στο Πρόγραμμα «Φυσικό Περιβάλλον και Κλιματική Ανθεκτικότητα» του Πράσινου Ταμείου, Α.Π.3 Κλιματική Ανθεκτικότητα.

Αιτιολόγηση Αναγκαιότητας

Σκοπός

Η κλιματική αλλαγή αποτελεί μια από τις πλέον καθοριστικές προκλήσεις για τις κοινωνίες, με άμεσες και πολυεπίπεδες επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον, την οικονομική δραστηριότητα, τις υποδομές, και την υγεία. Παρά την πρόοδο στον τομέα του μετριασμού των εκπομπών, είναι πλέον κοινώς αποδεκτό ότι απαιτείται ισοδύναμη ενίσχυση των πολιτικών προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες κλιματικές συνθήκες, με σκοπό την ενίσχυση της ανθεκτικότητας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω της νέας Στρατηγικής Ετοιμότητας (EU Preparedness Strategy) δίνει ρητά προτεραιότητα στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας κρίσιμων ζωτικών λειτουργιών, στην ενημέρωση των πολιτών και στην βελτίωση των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης.

Στο Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή περιγράφεται η στρατηγική ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας που εμπεριέχει μεταξύ άλλων την αναγνώριση και εκτίμηση των κυριότερων κινδύνων που αναμένεται να απειλήσουν την Περιφέρεια τα επόμενα χρόνια αλλά και ένα ολοκληρωμένο σχέδιο προσαρμογής που περιλαμβάνει: αντιπλημμυρικά έργα, προστασία των δασικών οικοσυστημάτων και των δραστηριοτήτων του πρωτογενή τομέα, μέτρα αστικής αναζωογόνησης, αναθεωρήσεις χωροταξικού σχεδιασμού και συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης. Ωστόσο το πλήθος, η διαφοροποίηση και η πολυπλοκότητα των παρεμβάσεων εντείνουν την ανάγκη αποτελεσματικής διαχείρισης

και διακυβέρνησης μέσω συστηματικής παρακολούθησης της προόδου και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των μέτρων προσαρμογής.

Στο πλαίσιο αυτό, κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία ενός Περιφερειακού Παρατηρητηρίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, το οποίο θα έχει ως αποστολή τη συστηματική καταγραφή, διαχείριση και κοινοποίηση πληροφοριών για την πρόοδο των δράσεων προσαρμογής στην Περιφέρεια. Ενός εργαλείου που θα στηρίζει τη διακυβέρνηση, θα ενισχύει τη διαφάνεια και θα καθοδηγεί τον αναγκαίο επανασχεδιασμό πολιτικών, όπου απαιτείται.

Το Περιφερειακό Παρατηρητήριο θα προσφέρει αξιόπιστα στοιχεία και δεδομένα, προσφέροντας τη δυνατότητα τροφοδότησης της εθνικής βάσης κλιματικών δεδομένων κατά τη σύσταση του Εθνικού Παρατηρητηρίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, όπως αυτό ορίζεται στο Άρθρο 25 του Ν.4936/2022, και υποστηρίζοντας κατ' επέκταση την εθνική πολιτική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Η δημιουργία ενός Περιφερειακού Παρατηρητηρίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι σύμφωνη με τα όσα προβλέπονται στο εγκεκριμένο ΠΕΣΠΚΑ της ΠΔΕ, το οποίο για την παρακολούθηση της προόδου εφαρμογής του ΠΕΣΠΚΑ προτείνει (Κεφ. 11), δύο βασικά εργαλεία παρακολούθησης όπως:

α) Δίκτυο Συλλογής Δεδομένων: Για την αποτελεσματική παρακολούθηση της εφαρμογής των προτεινόμενων Μέτρων και Δράσεων είναι αναγκαία η δημιουργία ενός δυναμικού, αξιόπιστου, προσβάσιμου και ευέλικτου δικτύου συλλογής δεδομένων, το οποίο θα είναι άμεσα συνδεδεμένο με την ηλεκτρονική βάση δεδομένων που θα διαχειρίζεται ο Φορέας Παρακολούθησης του ΠΕΣΠΚΑ. Πρόσβαση στο δίκτυο συλλογής δεδομένων θα έχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς που υποχρεούνται να υποβάλουν δεδομένα.

β) Δείκτες Παρακολούθησης: που θα παρέχουν στοιχεία για το αν τα εξεταζόμενα αποτελέσματα έχουν ή δεν έχουν επιτευχθεί και μπορεί να είναι είτε ποσοτικοί είτε ποιοτικοί.

Επιπλέον η δημιουργία μια δομής παρακολούθησης Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή όπως αυτή αποτυπώνεται παρακάτω, εξυπηρετεί μεγάλο αριθμό δράσεων-μέτρων του ΠΕΣΠΚΑ σε διάφορους τομείς προτεραιότητας όπως ενδεικτικά:

Α. από τα Οριζόντια Μέτρα:

τη Δράση 1.2 Χρήση τεχνολογιών επικοινωνίας για τη διαχείριση κινδύνων λόγω κλιματικής αλλαγής και ακραίων φαινομένων, Μέτρο 1.2.1 Διερεύνηση της συνέργειας μεταξύ των προτεινόμενων στα μέτρα 2.6.4 (τομέας γεωργία), 3.2.4 (τομέας δάση), 8.3.5 (τομέας τουρισμός), 10.2.1 (τομέας υποδομές μεταφορών), 11.3.4 (τομέας υγεία) και 12.4.1 (τομέας δομημένο περιβάλλον) συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και η δυνατότητα ενσωμάτωσης τους σε ένα ενοποιημένο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης.

Β. Τομέας: Γεωργία και κτηνοτροφία

τη Δράση 2.1 Προώθηση στους επαγγελματίες του αγροτικού χώρου και στους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες της ΠΔΕ της γνώσης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στη γεωργία και την κτηνοτροφία και των καινοτόμων δράσεων για την αντιμετώπισή τους, Μέτρο 2.1.1 Εκπόνηση εξειδικευμένης μελέτης για την διερεύνηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στη γεωργία και την κτηνοτροφία σε επίπεδο Περιφέρειας, με έμφαση στις καλλιέργειες με οικονομική σημασία και πρόταση των κατάλληλων μέτρων προσαρμογής.

τη Δράση 2.4 Αειφορική διαχείριση των υδατικών πόρων της Περιφέρειας σε σχέση με τον τομέα της γεωργίας, Μέτρο 2.4.1 Εκπόνηση μελέτης για την εφαρμογή καλλιεργειών στην ΠΔΕ με χαμηλές απαιτήσεις σε νερό

Γ. Τομέας: Παράκτιες χρήσεις

Τη Δράση 7.1. Γνώση και καταγραφή των κινδύνων από την κλιματική αλλαγή στην παράκτια ζώνη της ΠΔΕ.

Μέτρο 7.1.1 Εκπόνηση εξειδικευμένης μελέτης διερεύνησης των κινδύνων και επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην παράκτια ζώνη της ΠΔΕ και στις επιμέρους χρήσεις, Καθορισμός ζωνών επικινδυνότητας και κατηγοριοποίησή τους ανά είδος κινδύνου.

Μέτρο 7.1.2 Δημιουργία μηχανισμού συνεχούς παρακολούθησης των παράκτιων περιοχών της ΠΔΕ

Τέλος η δομή του κόμβου και οι παρεχόμενες πληροφορίες θα αποτελέσουν χρήσιμο εργαλείο για την υλοποίηση δράσεων ευαισθητοποίησης – ενημέρωσης όπως αυτές περιγράφονται στο ΠΕΣΠΚΑ κατά τομέα τρωτότητας (Κεφ.10) ικανοποιώντας σε μεγάλο βαθμό το μοντέλο της τετραπλής έλικας για την πορεία προς την Κλιματική Ανθεκτικότητα γενικότερα.

Περιγραφή έργου

Το Παρατηρητήριο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας θα αποτελεί ένα σύστημα πληροφοριών που θα σχεδιαστεί για την συλλογή και ανάλυση των προσπαθειών προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή της Περιφέρειας. Στόχος του συγκεκριμένου μέτρου είναι η δημιουργία μιας μόνιμης ψηφιακής δομής όπου τα εμπλεκόμενα μέρη θα συναντώνται και θα ανταλλάσσουν απόψεις πάνω στα ζητήματα προτεραιότητας (διαβούλευση) ενθαρρύνοντας τον συλλογικό προβληματισμό σχετικά με την πρόοδο και τα εμπόδια που σχετίζονται κατά την προσαρμογή της Περιφέρειας στην Κλιματική Αλλαγή. Παράλληλα, θα αποτελέσει μια υποστηρικτική επιστημονική δομή για τον συντονισμό, την παρακολούθηση υλοποίησης του ΠεΣΠΚΑ, την αναζήτηση πόρων και την υποστήριξη των φορέων στην υλοποίηση των επιμέρους μέτρων και δράσεων που αφορούν την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Ο κύριος σκοπός του Παρατηρητηρίου είναι να διευκολύνει τη λήψη αποφάσεων για την ταχύτερη και επιτυχημένη προώθηση των διαδικασιών προσαρμογής.

Ειδικότερα η ανάπτυξη Παρατηρητηρίου Κλιματικής Αλλαγής (ΠΚΑ) στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας θα αφορά τις παρακάτω δράσεις:

α. ΔΡΑΣΗ Α': Ανάπτυξη Ψηφιακής Ενημερωτικής Πύλης (Portal) για την Προσαρμογή

Η Ψηφιακή Ενημερωτική Πύλη για την Προσαρμογή θα αποτελέσει τον επίσημο δημόσιο ιστότοπο της Περιφέρειας για την παρακολούθηση, προβολή και αλληλεπίδραση με τις πολιτικές και τα δεδομένα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Πρόκειται για έναν ψηφιακό κόμβο πληροφόρησης και συμμετοχής, σχεδιασμένο για να προσφέρει πρόσβαση σε επικαιροποιημένα δεδομένα, εργαλεία και τεκμηριωμένες πληροφορίες τόσο σε θεσμικούς φορείς και επαγγελματίες, όσο και σε πολίτες.

Η πύλη θα συγκεντρώνει και θα παρουσιάζει με κατανοητό και εύχρηστο τρόπο τις δράσεις, τα έργα και τους δείκτες του Περιφερειακού Σχεδίου Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ), καθώς και κάθε σχετική πρωτοβουλία της Περιφέρειας. Θα αποτελεί τον βασικό δίαυλο επικοινωνίας για την ευρύτερη κοινωνία, ενισχύοντας τη διαφάνεια και την ενεργό συμμετοχή στο πεδίο της περιβαλλοντικής διακυβέρνησης.

Η πύλη θα λειτουργεί ως ψηφιακή πύλη δεδομένων και πληροφόρησης, φιλοξενώντας:

- διαδραστικούς χάρτες και οπτικοποιήσεις δεικτών ευαλωτότητας και ανθεκτικότητας,
- θεματικές ενότητες γνώσης και τεκμηρίωσης,
- αναλυτικές περιγραφές των μέτρων και έργων προσαρμογής,
- ενημερώσεις για δράσεις, σεμινάρια και διαβουλεύσεις και
- λειτουργίες ανατροφοδότησης από το κοινό.

Θα ενσωματώνει σύγχρονες τεχνολογικές λύσεις, όπως διαλειτουργικότητα με άλλες βάσεις δεδομένων, μηχανισμούς αυτόματης ενημέρωσης, και εργαλεία διαχείρισης περιεχομένου για την εύκολη συντήρηση και επικαιροποίηση της από τη διοίκηση.

Στο αρχικό στάδιο του έργου θα πραγματοποιηθεί συστηματική συγκέντρωση, τεκμηρίωση και χαρτογράφηση της υφιστάμενης πληροφορίας που αφορά μέτρα και παρεμβάσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, τα οποία έχουν ήδη υλοποιηθεί ή βρίσκονται σε εξέλιξη στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Παράλληλα, θα διερευνηθεί η δυνατότητα διασύνδεσης με υφιστάμενους σταθμούς παρακολούθησης και πηγές δεδομένων που λειτουργούν ήδη σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο (Πανεπιστήμιο Πατρών, ΟΦΥΠΕΚΑ κ.α.) ώστε να εξασφαλιστεί η δυναμική και συνεκτική ροή πληροφορίας προς την Πύλη.

β. ΔΡΑΣΗ Β': Παρακολούθηση Δράσεων Προσαρμογής

Η δημιουργία του παρατηρητηρίου θα βασισθεί στην ανάπτυξη εξειδικευμένων, εφαρμόσιμων και συγκρίσιμων δεικτών (KPIs) οι οποίοι θα είναι εναρμονισμένοι με διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα και προδιαγραφές.

Ειδικότερα, η δράση περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενός μηχανισμού παρακολούθησης της πρόοδου της Περιφέρειας προς στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, με τη χρήση εξειδικευμένων δεικτών (KPIs) που ευθυγραμμίζονται με διεθνή πρότυπα και τις προτεραιότητες του ΠεΣΠΚΑ. Για την κάλυψη των διαφορετικών αναγκών αξιολόγησης, οι δείκτες θα ταξινομηθούν σε τρεις κατηγορίες: α) δείκτες πλαισίου (context indicators), που αποτυπώνουν τις υφιστάμενες περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές συνθήκες, β) δείκτες εφαρμογής (implementation indicators) οι οποίοι τεκμηριώνουν την πρόοδο υλοποίησης των παρεμβάσεων και γ) δείκτες αποτελεσμάτων (results indicators) που αξιολογούν τις επιπτώσεις των μέτρων προσαρμογής.

Παράλληλα, η χωρική τεκμηρίωση και αποτύπωση των δράσεων αποτελεί βασική παράμετρο λειτουργικότητας του Παρατηρητηρίου, καθώς εξασφαλίζει τη δυνατότητα δυναμικής παρακολούθησης της γεωγραφικής διασποράς, της εστίασης των παρεμβάσεων και της ενδεχόμενης επικάλυψης. Η προσέγγιση αυτή αναμένεται να ενισχύσει την τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων, ενώ παράλληλα διευκολύνει την αναγκαία πενταετή αξιολόγηση και επικαιροποίηση του σχεδίου, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 5 του Ν.4936/2022.

γ. ΔΡΑΣΗ Γ': Ανάπτυξη μηχανισμών ενίσχυσης της ανθεκτικότητας του αγροδιατροφικού τομέα της Περιφέρειας

Η ενότητα αποσκοπεί στην ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου πλαισίου αξιολόγησης και ενίσχυσης της κλιματικής ανθεκτικότητας κρίσιμων αγροτικών εφοδιαστικών αλυσίδων, σε επιλεγμένες γεωγραφικές περιοχές, μέσα από την υιοθέτηση πρακτικών αναγεννητικής γεωργίας και την αξιοποίηση καινοτόμων εργαλείων εκτίμησης κλιματικού κινδύνου. Βασισμένο σε επιστημονικά δεδομένα και διεθνή παραδείγματα το έργο θα εστιάσει στην ταυτοποίηση των πιο ευάλωτων περιοχών και καλλιεργειών που απειλούνται από ακραία καιρικά φαινόμενα, όπως οι παρατεταμένες ξηρασίες, οι καύσωνες, οι παγετοί και οι έντονες βροχοπτώσεις αλλά και στον σταδιακό μετασχηματισμό του αγροδιατροφικού τομέα της Περιφέρειας προς ένα περισσότερο ανθεκτικό και βιώσιμο παραγωγικό μοντέλο, ικανό να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής.

Η δράση αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας του αγροδιατροφικού τομέα της Περιφέρειας, μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων σε επίπεδο καλλιεργειών, γεωγραφικών περιοχών και πρακτικών παραγωγής. Αρχικά, προβλέπεται η αναγνώριση καλλιεργειών στρατηγικής οικονομικής και διατροφικής σημασίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, με βάση τη συμβολή τους στην τοπική παραγωγή, την ευαλωτότητα σε κλιματικά φαινόμενα και τη σημασία τους για την επισιτιστική ασφάλεια. Στη συνέχεια, θα πραγματοποιηθεί αξιολόγηση της ανθεκτικότητας των επιλεγμένων καλλιεργειών μέσω ανάλυσης σεναρίων κλιματικού κινδύνου, αξιοποιώντας γεωχωρικά και αγρομετεωρολογικά δεδομένα.

Παράλληλα, θα αναπτυχθούν τρεις πιλοτικές παρεμβάσεις αναγεννητικής γεωργίας, μία σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα, στις οποίες θα εφαρμοστούν πρακτικές βελτίωσης της ποιότητας του εδάφους, ενίσχυσης της βιοποικιλότητας και αποδοτικότερης διαχείρισης των φυσικών πόρων. Οι παρεμβάσεις θα τεκμηριωθούν επιστημονικά και θα αποτελέσουν πρότυπα αναφοράς για την ευρύτερη εφαρμογή της στρατηγικής προσαρμογής στον πρωτογενή τομέα της Περιφέρειας.

δ. ΔΡΑΣΗ Δ': Διασφάλιση της βιωσιμότητας του έργου.

Η διοικητική και λειτουργική ενσωμάτωση του Παρατηρητηρίου στο θεσμικό πλαίσιο της περιφέρειας είναι κρίσιμος παράγοντας για τη βιωσιμότητα του έργου. Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται η διετής υποστήριξη του Τμήματος Κλιματικής Ανθεκτικότητας της Περιφέρειας με σκοπό:

- τη συνεχή ενημέρωση και λειτουργία του Παρατηρητηρίου,
- την παρακολούθηση της ποιότητας των δεδομένων και των δεικτών,
- την επικοινωνία με τις επιμέρους υπηρεσίες και δήμους,
- και την υποστήριξη της σύνδεσης του Παρατηρητηρίου με την αναθεώρηση του Περιφερειακού Σχεδίου Προσαρμογής (ΠεΣΠΚΑ).

ε. ΔΡΑΣΗ Ε': Σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της Παράκτιας Ζώνης

Η προτεινόμενη δράση αφορά την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου, διαλειτουργικού συστήματος στρατηγικής διαχείρισης της παράκτιας ζώνης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΠΔΕ), με στόχο την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και τη μείωση των κινδύνων που σχετίζονται με φαινόμενα διάβρωσης ακτών και κατολισθήσεων.

Η συγκεκριμένη δράση θα υλοποιηθεί μέσω της πράξης «Σχέδιο ολοκληρωμένων στρατηγικών αιεφόρου διαχείρισης και ανάπτυξης της παράκτιας ζώνης για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή», η οποία έχει ενταχθεί και θα χρηματοδοτηθεί από το πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» με την 12 σχετική απόφαση ένταξης. Με την συμμετοχή αυτής της πράξης στο παρατηρητήριο κλιματικής αλλαγής η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ενισχύει το επίπεδο τεχνικής και διοικητικής ωριμότητας του παρατηρητηρίου επιταχύνοντας την προσαρμογή της στην κλιματικής αλλαγή.

Προϋπολογισμός-Διάρκεια

Το κόστος υλοποίησης για το «Παρατηρητήριο Κλιματικής Αλλαγής Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας», εκτιμάτε σε 1.000.000 € (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.), και αναμένεται να καλυφθεί μέσω υποβολής πρότασης για ένταξη και χρηματοδότηση στο Πρόγραμμα Φυσικό Περιβάλλον και Κλιματική Ανθεκτικότητα 2025, Α.Π.3 Κλιματική Ανθεκτικότητα, του Πράσινου Ταμείου.

Το έργο προβλέπεται να έχει συνολική διάρκεια είκοσι τεσσάρων (24) μηνών.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Η υλοποίηση του έργου αναμένεται να οδηγήσει στην παροχή αξιόπιστων και συγκρίσιμων στοιχείων που θα συμβάλλουν:

- στην ενίσχυση της τεκμηριωμένης λήψης αποφάσεων καθώς θα προσφέρει αξιόπιστα, συγκρίσιμα και επικαιροποιημένα δεδομένα για τις δράσεις προσαρμογής την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας,
- στη άμεση και εύκολη πρόσβαση στα πολυπληθή δεδομένα που παρήχθησαν από το ΠεΣΠΚΑ Δυτικής Ελλάδας,

- στη συστηματική παρακολούθηση της προόδου και της εφαρμογής πολιτικών μέσω διαφορετικών κατηγοριών δεικτών (κλιματικοί δείκτες, δείκτες παρακολούθησης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, δείκτες εφαρμογής μέτρων προσαρμογής, δείκτες αξιολόγησης δράσεων) επιτρέποντας τη διαχρονική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων και των στρατηγικών προσαρμογής,
- στην ανίχνευση κενών και αδυναμιών ενισχύοντας τη δυνατότητα διορθωτικών παρεμβάσεων και στον επανασχεδιασμό δράσεων προσαρμογής (εφόσον απαιτείται/κρίνεται χρήσιμο)
- στην ορθή κατανομή πόρων μέσω της τεκμηριωμένης αποτύπωσης των αναγκών για παρεμβάσεις και στην αξιολόγηση της σχέσης αξίας / αποτελέσματος
- στη διευκόλυνση πρόσβασης σε προγράμματα χρηματοδότησης, αξιοποιώντας στοιχεία που χρειάζονται για την τεκμηρίωση και την ωρίμανση των έργων,
- στη γνωστοποίηση πληροφοριών στα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως ακαδημαϊκή κοινότητα, επιχειρήσεις, επαγγελματίες, πολίτες,
- στην ενίσχυση της κοινωνικής ευαισθητοποίησης μέσω της οπτικοποίησης της προόδου και της γεωγραφικής κατανομής των δράσεων επιτρέποντας την καλύτερη ενημέρωση των πολιτών,
- στην ενίσχυση της διαφάνειας όσον αφορά τις πολιτικές για το κλίμα καθώς θα λειτουργεί ως σημείο αναφοράς και διαλόγου μεταξύ διαφόρων επιπέδων διοίκησης και πολιτών σε ποικίλους τομείς πολιτικής (υγεία, ενέργεια, γεωργία, πολεοδομία κ.ά.) διευκολύνοντας την κάθετη και οριζόντια συνοχή πολιτικών δράσης.
- στη μείωση του κινδύνου υλοποίησης δράσεων και πολιτικών που μπορούν να επιτείνουν την τρωτότητα ή να δημιουργήσουν νέους κινδύνους στο μέλλον (*maladaptation*).

Η παραπάνω πρόταση θα υποβληθεί στο χρηματοδοτικό πρόγραμμα «Φυσικό Περιβάλλον & Κλιματική Ανθεκτικότητα» του Πράσινου Ταμείου (<https://prasinotameio.gr/greenfund-programs/fysiko-perivallon-klimatiki-anthektikotita/>), Α.Π.3 Κλιματική Ανθεκτικότητα.

Κατόπιν των ανωτέρω, εισηγούμαστε:

Α) την έγκριση υποβολής πρότασης, για ένταξη και χρηματοδότηση, με τίτλο «Παρατηρητήριο Κλιματικής Αλλαγής Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας» προϋπολογισμού: 1.000.000,00€ (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%) στο Πρόγραμμα Φυσικό Περιβάλλον και Κλιματική Ανθεκτικότητα του Πράσινου Ταμείου, Α.Π.3 Κλιματική Ανθεκτικότητα και

Β) Εξουσιοδότηση του Περιφερειάρχη για την υποβολή της πρότασης στο ΠΤ και την υπογραφή όλων των σχετικών εγγράφων.

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος έδωσε το λόγο στον Αντιπεριφερειάρχη Βιώσιμης Ανάπτυξης, Ενέργειας, Χωροταξίας και Περιβάλλοντος της Π.Δ.Ε. κ. Μπλέτσα Στυλιανό, για παροχή διευκρινήσεων επί του θέματος.

Με βάση τα παραπάνω η Περιφερειακή Επιτροπή, αφού άκουσε τον Πρόεδρο και λαμβάνοντας υπόψη:

- Τις διατάξεις των άρθρων 174, 175, 175Α, 176, 177, 184 & 225 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ.87/7.6.2010/τ. Α) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

- Την υπ' αριθ. πρωτ. 275694/5729/20.08.2025 (ΑΔΑ: 9Υ9Λ7Λ6-ΑΦΨ) Απόφαση Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας με θέμα: «Τροποποίηση της υπ' αριθ. 4904/127/05.01.2024 (ΑΔΑ: 9ΦΖΦ7Λ6-532) Απόφασης Περιφερειάρχη «Ορισμός Αναπληρωτή Περιφερειάρχη της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.11 του άρθρου 160 του ν.3852/2010 (Α' 87) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει».

- Την υπ' αριθμ. πρωτ.: οικ. ΠΔΕ/ΔΔ/4908/128/05-01-2024 (ΑΔΑ: 98ΧΘ7Λ6-73Φ) Απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας περί «Ορισμού Αντιπεριφερειάρχων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας», όπως τροποποιήθηκε με την ΠΔΕ/ΔΔ/124080/2465/19-04-2024 (ΑΔΑ: 6ΝΟΥ7Λ6-7Ρ6) απόφαση του ιδίου.
- Την υπ' αριθμ. πρωτ. ΠΔΕ/ΔΔ/256086/5373/18-08-2025 Απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας (ΦΕΚ 4423/τ.Β'/18-08-2025) περί «Μεταβίβασης άσκησης αρμοδιοτήτων στους Αντιπεριφερειάρχες και σε εκλεγμένους Περιφερειακούς Συμβούλους της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και Εξουσιοδότηση υπογραφής στου Προϊσταμένους των Διευθύνσεων μετά την τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας με την 36044/26.05.2025 (Β' 2723) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου».

ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Α) Εγκρίνει την υποβολή πρότασης στο Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα του Πράσινου Ταμείου με τίτλο «Φυσικό Περιβάλλον και Κλιματική Ανθεκτικότητα», με άξονα προτεραιότητας: Α.Π.3 «Κλιματική Ανθεκτικότητα», για ένταξη του έργου με τίτλο «Παρατηρητήριο Κλιματικής Αλλαγής Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας» προϋπολογισμός: 1.000.000,00€ (με Φ.Π.Α.).

Β) Εξουσιοδοτεί τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας για την υπογραφή της ως άνω πρότασης καθώς και κάθε απαιτούμενου σχετικού εγγράφου για την υποβολή της.

Η Περιφερειακή Σύμβουλος και τακτικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής κα Παναγογιαννοπούλου Χριστίνα ψήφισε αρνητικά.

Ο Επικεφαλής της Παράταξης «ΜΑΖΙ ΑΛΛΑΖΟΥΜΕ - ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ» - Περιφερειακός Σύμβουλος και τακτικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής κ. Καρπέτας Κωνσταντίνος ψήφισε λευκό.

Το παρόν πρακτικό αφού συντάχθηκε, διαβάστηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφεται ως ακολούθως.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΠΟΝΑΝΟΣ